

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 .
Pe o lună . 2 .

Nrul de Duminică

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Miksz utca 2-3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se în-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Un jubileu.

(*) În ziua de 14/26 Aprilie 1884 a apărut în Sibiiu primul număr al primului ziar cotidian la noi »Tribuna«, redactat de Ioan Slavici. S'a tras atunci o brazdă adâncă în viața publică a neamului românesc. Ni-s'a dat nu numai un ziar scris de întâiul nostru literat, ci mai presus de toate o nouă orientare politică, așa că în scurtă vreme s'a produs un curent puternic care a luat în stăpânire întreg neamul românesc. Tocmai de aceea, epoca la care se pot socoti ultimii douăzeci și cinci de ani, este strâns legată de înființarea »Tribunei« și viața noastră obștească din acest pătrar de veac, în ce privește cuprinsul și însemnătatea politică, se distinge mai ales prin evenimentele produse în urma activității grupării dela »Tribuna«.

Am luat parte la toate acele lupte și ne considerăm depozitarii direcției politice inaugurate atunci în Sibiiu. Nu cade astfel în competența noastră, ci a istoricului nepreocupat și imparțial să facem aprecieri asupra înființării și activității »Tribunei« dela Sibiiu.

Ne credem însă în drept și chiar datorii să aducem tributul nostru de recunoștință mănunchiului de bărbați cari prin jertfa lor, în bani și muncă, au creat o instituțiune nu politică numai, ci și de caracter cultural. După cum s'a propagat o direcție nouă în politică, așa prin coloanele »Tribunei« s'a creat un curent de regenerare literară.

»Tribuna« a fost, la noi, primul ziar scris într-o limbă dulce și curată poporală. Ea a propovăduit unitatea culturală a tuturor ro-

mânilor și rămâne pentru totdeauna știut că Slavici a formulat întâia oră marele adevăr: »Soarele nostru cultural răsare la București!«... Astăzi asta apare ca un adevăr elementar, astăzi nu mai e nimic extraordinar să aflăm articole de ziare, poezii ori nuvele scrise într-o limbă neaoșă românească. Fără înființarea »Tribunei« nu se știe însă câtă vreme am mai fi rămas în rătăcire și fără legături intime intelectuale cu frații din regat.

»Tribuna« a desăvârșit nu numai o rațiune politică, ci a făcut la noi o școală literară. Poetul Coșbuc în »Tribuna« a publicat primele sale poezii și ca redactor al »Tribunei« a scris atâtea capod'opere ce vor rămâne pururea perle ale literaturii noastre. Nuvelistul Popovici-Bănățeanu a murit fiind redactor la »Tribuna«. Bogdan Duică, Virgil Onițiu și Vasile Goldiș și-au început activitatea literară scriind foiletoane în »Tribuna«. Grigore Sima alui Ion aici și-a publicat culegerile din popor. Face o legiune întreagă numele celor cari prin »Tribuna« au cunoscut și s'au devotat literaturii românești. »Biblioteca Tribunei«, redactată de Slavici, devenise pentru noi un fel de academie poporală. Iar din acest curent s'a născut foaia literară redactată de dr. D. P. Barcianu, pentru clasa intelectuală românească și »Foaia Poporului«, redactată de Russu-Șirianu pentru deșteptarea țărânilor.

Se muncea atunci la Sibiiu nu numai în vederea unei ținte politice, ci și pentru răspândirea și întărirea culturii naționale!

În politică »Tribuna« are meritul democratizării întregii noastre vieți publice. Ea făcuse adevărat cult nu numai din necesitatea susținerii așa zisei politici tradiționale, ci căuta în toate contactul cu poporul, inspirarea din masele largi ale țărânilor noastre.

Care a fost rezultatul propagandei sale, s'a văzut chiar dela început: comitetul național din șapte auguri câți erau, s'a mărit la douăzeci și cinci membri, să poată astfel avea în sânul său frunțași din toate părțile locuite de români, iar conferențele naționale deveniră cel mai mare parlament al poporului românesc. Să citim numai și să ne aducem aminte de turburarea și groaza ce intrase în guvern cu prilejul conferințelor naționale din vara anului 1893 și din toamna anului 1894, când se adunaseră la Sibiiu nu numai toți frunțașii români, ci dupăcum recunoscuseră cei în vârstă, atâția țărâni câți nu s'au mai întrunit decât pe Câmpul Libertății, la anul 1848.

Alianța cu naționalitățile d'asemeni a fost ideea predilectă a celor dela »Tribuna«. Slavici și Brote au cultivat-o și este o legătură intimă între munca acestora și între stăruința frunțașilor cari la 1895 au dus la izbândă ideea, proclamând în congresul naționalităților alianța celor obidiți.

Fără pereche va rămâne apoi marea zi de 7 Maiu 1894 la Cluj, când zeci de mii de țărâni s'au adunat acolo să manifeste veșnica legătură cu frunțașii lor, solidaritatea cu membrii comitetului național dat în judecată. Zile ca acele nu știm dacă vor mai îmbogăți istoria noastră națională. Eram

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Getăjenii mușuroaielor.

II.

Decât iubind să fi iubit,
Ce poate fi mai fericit?

Dar în lumea noastră nu mai știți că ce să faci, cine-ți place, tu nu-i plăci, și nu mai știți că ce să fie, cui plăci tu, nu-ți place ție. De câte ori nu se întâmplă că niște neglijențe de ale naturii sau coloarea prea nu știu cum a cravatei sunt piedici pentru cari nu putem câștiga câte un zimbet de al adoratei! — Al'cum e în lumea cetățenilor din mușuroaie. În uniforma lor întotdeauna după cea mai nouă croială, nime nu se uită la coloarea cravatei, e de ajuns să aparțină aceluiaș împărat roșu sau negru, și va fi privit de egal cu ceilalți cetățeni și poate fi sigur că frumoasele lor nu-l vor desconsidera și nu-i vor respinge văpaia sufletului. S'a născut fecior, nu-l întreabă nimeni când se duce în peșite, cât e de mare timbrul de pe chitanță, s'a născut d-șoară, nu va vinde pătrânjei la baluri. Legea civilă nu le stabilește etatea și nimeni nu-i împedecă să se însoare acești tărăie brăuri.

Îndată ce sunt copiii mari, conducătorii statului stabilesc ziua în care au să se facă nunțile. În ziua și ora stabilită e în fierbere tot mușuroiul, atât cei bătrâni cât și nerăbdătorii tineri provăzuți cu bilete de tren, căci așa le-am putea numi aripile lor, prezentul naturii pentru călăto-

ria de nuntă, căci acestea întocmai ca și biletele de tren după călătorie nu mai au nici o valoare, se pierd. Neastâmpăratele frumoase fără să-și ia rămas bun dela cei de acasă, la cari în foarte multe cazuri nu se mai întorc niciodată, se avântă în văzduhul fără drumuri și poteci și în bătaia razelor de soare fac de câtevoari inconjurul leagănului învărtind în mintea ei de furnică visuri de mărire și se îndreaptă în sus spre nemărginire. Și atunci se iau la întrecere voinicii. Care o va ajunge va primi ca dar mâna frumoasei. E un fel de joc cavaleresc acesta: învingătorul fiind cel mai copt și mai de viață, va fi bărbatul, iar ceilalți pot să-și facă întoarsă a lor cale și să-și încerce în alt loc norocul.

Dar vai de bietele neveste! După nuntă îndată rămân văduve pe întreaga durată a vieții lor.

Bărbații lor după nuntă îndată mor și fără să mai fie jeliți, ca unii cari și-au făcut chemarea pe lume, se înduc în catastihul uitării și al păcii. — Aceasta e menirea tuturor bărbătușilor cu șase picioare. Va-ți cugetat vre-odată la soarta fluturilor și a albinelor trântori, a furnicelor? (Imi vine a crede, că cu așa ceva și profesorii de matematică sau limbi v'au acuzat pe nedrept). Cât se mai trudește un biet fluture, câte ramuri și câte frunze mai colindă până când ajunge mare, cât timp se târește ca verme până când e în stare să sboare și atunci câteva clipe de joc și soare și fără să mai facă alt-ceva vrednic de eternizat în bronz, moare.

Iar bietele văduve, dacă bărbații în bătaia lor de divorț nu le-a despoiat și de aripi, se întorc mângăiate cătră casă, căci așa a fost să fie,

dacă au rămas și fără aripi, cad pe pământ sau în iarbă și așteaptă ce va da întâmplarea.

Câte nu mor și dintre ele în așteptare. Altele ne revoacă în minte istorioara lui Mazeppa cel legat pe cal și dus în deșerturile cazacilor, cari găsindu-li-au redat sănătatea și l'au pus hătmanul lor. Lucrătoarele, fenicienii ierbii pământului, în cutrierările lor, găsesc câte o femeiușcă de acestea căzute și de milostive ce sunt, o primesc în grija și paza lor, îi sapă un adăpost, îi câștigă cele pentru hrană, căci femeiușca așa e de neajutorată încât dacă nu ar fi lucrătoarele ca s'o nutrească, ar muri de foame. Se mai abat pela casa cea nouă și alte lucrătoare și iată-ne cu zidarii unui nou mușuroiu.

Femeiuștele, cari nu au fost despoiate de aripi, se întorc acasă. Animalele toate au un simț pentru orientare mai bine dezvoltat decât al omului. Ne pune în uimire cheflii luncilor: albinele, cari după ce au făcut, cale lungă de acasă până în lunci sau în păduri, se mai abat pela fiecare cafenea (floare) ce-o întâlnesc în cale și trag câte-o dușcă de nectar, și totuși găsesc calea și coșnița la reîntorcere. Tot așa e și la furnici, deși lucrătoarele, precum se vede, au șosele și drumuri cari duc din toate părțile cătră Roma lor, și numai rar apucă razna pe câmpie prin pădurile de iarbă. La furnici se crede că și mirosul e un simț al orientării.

Fiecare mușuroiu își are parfumul lui deosebit. Fiecare nou născut e botezat cu acest parfum pe care-l păstrează și mai târziu, așa, că cei într-o credință botezați se pot cunoaște în câmpul mare după miros. Pe lângă acest miros mai trebuie să

una, aceiași simțire și aceiași gândire nu numai noi, românii din statul ungar, ci se sculase în picioare și manifesta românimea de pretutindeni. Solidaritatea de rassă atunci s'a manifestat întâia oară în chip ce-a impus lumii întregi...

Prin »Tribuna« și »Foaia Poporului« s'a preparat și pus la cale și acest eveniment!...

Însăși apunerea »Tribunei« este și trebuie să rămână pentru noi o mare învățătură: nu desbinându-ne, ci numai printr'o perfectă solidaritate și iubire frățească putem creia și susține așezămintele noastre naționale. Articolul lui Slavici despre »pușca goală«, scris în »Revista Orăștiei« pe vremea cunoscutei și regretabilei crize cuprindea nu năcazul celor ce se ceartă, ci un adevăr pe care să-l ținem în minte totdeauna, ca astfel să nu mai cădem în păcatul de a ne desbina, paralizând în chipul acesta orice acțiune politică. »Tribuna« s'a desființat nu numai în urma loviturilor procurorului dela Cluj, ci mai ales în urma slăbirei noastre interne, produsă de neînțelegeri între frați și tovarăși de luptă.

Și încă ceva. Cei cari au înființat »Tribuna« au știut și-au înțeles că li-se vor cere jertfe, jertfe de bani, muncă încordată și mai ales jertfe în ce privește libertatea personală. Unii dintre cei cari au lăsat-o să piară crezuseră însă că e vorba de o afacere rentabilă... Să învățăm și din asta.

Azi, când se împlinește un pătrar de veac dela pornirea acelei munci, lui Ioan Slavici, care a tras întâia brazdă în ogorul înțelenit, îi trimiteau salutul nostru omagial.

Convenția cu România. Cu prilejul încheierii convenției cu Austro-Ungaria, d. I. Brătianu, prim ministru, a trimis următoarea telegramă baronului de Aehrenthal,

știe și parola, altcum nu i-se deschide poarta cetății.

Văduvele reîntoarce acasă au același miros ca și ceilalți cetățeni, dar nu cunosc parola, fiindcă lor nu le-a stat capu la învățătura semnelor, căci întocmai ca multe din dsoarele noastre au crezut că nu au lipsă de unele studii. Mirosul dovedește că nu sunt dușmani acei cari stau în preajma porții, așadar n'au ce să fie vătămate, dar înlăuntru încă nu pot fi lăstate, căci siguranța publică are legile ei în cari e apriat spus, că fără cunoașterea parolei nici un cetățean nu poate fi admis în cetate. Vin lucrătoarele cătră casă și se miră de marea aglomerație de dinaintea porții.

Aflând de ce e vorba cearcă să le strecoare după ele, dar poarta se închide sau nu se deschide mai mult decât să facă loc micuțelor lucrătoare, așa că femeiușele, mai mari fiind, nu pot trece pragul cetății. Chiar și dacă trec câteva mai la început, prin nepriceperea portarului, mai târziu nu mai ajunge nici una, dacă nu inventează un șiretlic nou.

Însoțite de câteva lucrătoare noile regine, își caută alte tărîmuri. În apropierea cetății mamă, și de cele mai de multe-ori în legătură cu această cetate, își fac primul adăpost. S'a putut să se constate, că sunt coaste de dealuri întregi în cari toate mușuroaiele de furnici sunt în legătură unul cu cellalt.

Așa e povestită cronica lor ab condita urbe. Furnicile noastre ar putea scrie cronica aceasta după ani, căci simt când a trecut un an. Iarna furnicile noastre dorm, iar primăvara se trezesc

ministru comun al afacerilor străine al monarhiei.

Excelența sa baronul d'Aehrenthal

Viena.

»Cu vie satisfacție am onoarea de a aduce la cunoștința Excelenței voastre că am semnat convenția de comerț cu Austria și Ungaria, la încheierea cărei simțemintele de amicitie ale Excelenței Voastre au contribuit atât de puternic.

Nu mă îndoiesc că raporturile economice dintre monarhia austro-ungară și România, vor continua să prospere și vor contribui să desvolte și mai mult relațiunile amicale ce ne sunt atât de prețioase.

Ungurii și sașii din Brașov sunt dezolați. Iată pentruce: »Iubitul« lor deputat, secretar de stat d. Sztérényi proiectase să se oprească la Brașov în calea sa cătră București unde se dusesse, se știe, pentru semnarea convenției comerciale cu România. Dar d. Sztérényi și-a schimbat itinerarul, trecînd încolo și înapoi prin Orșova și regretînd telegrafic că nu poate veni. Bieții săi alegători au rămas cam busumflați, măcar că o parte din ei, ungurii și sașii din oraș, se pregătiseră să-i facă o primire »entuziastă«. Cei dintii, ungurii, ar fi primit în el pe reprezentantul guvernului kossuthist și al națiunii ungurești, cel puțin al celei venite din — Galiția. Cei de-al doilea, sașii, ar fi sărbătorit în el pe marele lor protector, prin a cărui mijlocire, ei obțin atîtea avantajii și favoruri economice spre a-și prelungi agonia națională în Brașovul ce se maghiarizează cu o iuteală îmbucurătoare. Iar despre românii Brașovului ce să mai spunem? Nimic din lume nu ar putea să-i trezească din somnul lor politic, cel mult cite un — ciardaș.

O voce franceză despre România și Germania. Ziarul »Le Temps« comentând vizita principelui moștenitor german la București zice că această vizită constituie confirmarea definitivă în România a influenței germane care este actualmente fără rivală nu numai pe tărîmul financiar, militar și economic, ci chiar și în literatură și în artele frumoase, teren pe care până în prezent Franța nu avea rivală. De sigur că Franța ar fi putut întârzia printr'o îndemănatică împotrivire diplomatică această schimbare a cursului politicii de *laissez faire, laissez passer* observată prea adeseori în Orient. Această politică nu a dat nici un rezultat la București și nu va isbândi nici aiurea, mai cu seamă în Turcia.

reparează tenciuiala căzută de ger a caselor și încep viața regulată. Toamna târziu se retrag în odăile lor și încep somnul de iarnă.

Cele din părțile sudice, din țările calde, nu fac pauză în viața lor de stat; acestea se îngrijesc de hambare pentru iarnă, cele dela noi nu au lipsă, fiindcă iarna nu iau nici un fel de nutremânt; cu toate aceste fabulele, urmînd fabulelor antice, le prezintă ca pe tipurile materialistilor sgărâciți de crucețori. E adevărat, că toate sunt sârguincioase și crucețoare și nicăiri nu vom vedea o mai mare abnegație decât la ele.

Fiecare cetățean e conștiu de puterile și menirea sa din mușuroiu. Nimeni nu își reclamă mai mult drept decât un alt semen de al lui, nici unul nu blastămă soarta, lucrează cu toți pentru copiii altora din neamul lor, se ajută reciproc și singura țintă să susție viața neamului. Le atacă un dușman, primul care observă aceasta dă de știre și altora, dar nu așteaptă decisul conferinței naționale, ci — întocmai ca și albinele cari încă știu, că îndată ce străpung urmează și pentru ele moartea —, se jertfește fără ezitare pentru cari rămân în viață și pentru cinstea mușuroiului.

Și cât sunt ele de mici?!

V. S.

Ziarul francez are dreptate. Căderea influenței politice a Franței în România este vina ei însăși, căci ea a nesocoti și neglijat multele dovezi de simpatie, sentimentele de dragoste sinceră pe cari România le-a avut și le are pentru ea. Cât de puternice au fost aceste sentimente s'a dovedit în anul 1871 când pe o clipă domnul Carol I voise să abdice în fața manifestațiilor de simpatie ce izbucniseră pentru Franța înfrîntă de Germania.

»Politica rătăcirilor«. O broșură cu acest titlu publicată de Mérey Horváth Károly critică activitatea coaliției. Conchide că partidul kossuthist și un guvern kossuthist este chemat să ia frînele puterii în mînă. Trebuie să se facă o împăcare și o învoială cu coroana pentru ca M. Sa să adopte nu banca numai ci întreg programul economic al partidului.

Panteonul armatei comune. Printr'un decret M. Sa încunoștințează pe ministrul comun al armatei, baronul Schönaich, că dăruiește moșia sa Heldenberg din Austria de jos armatei comune. Aici se odihnesc generalii Radetzky, Wimpffen și d'Aspre. M. Sa hotărăște ca moșia asta să fie locul unde se vor înmormînta pe viitor toți generalii merituosi ai armatei. Capitalul necesar pentru întreținerea acestui panteon al armatei comune se va ordona din casa particulară a M. Sale proiectele prin care se va hotărî numele generalilor acestora.

Situația politică.

Sâmbătă au fost primiți în audiență de cătră M. Sa cei doi mațadori ai partidului kossuthist, Kossuth și Apponyi. Ce se va fi pus la cale cu această ocazie, nu se știe mai de aproape. Ziarele ungurești amintesc de un program întreg, pe care Kossuth l-ar fi desfășurat în fața coroanei și l-ar fi propus ca o soluție a crizei. Se zice, că M. Sa, păstrînd toate formele constituționale, ceea ce înseamnă, că s'a arătat binevoitor, a respins propozițiile lui Kossuth. Criza a izbucnit deci cu toată puterea.

Azi, Luni camera din Budapesta va ține o ședință, în care Wekerle va anunța de misiia cabinetului. După Wekerle, vor lua cuvîntul, pe rînd, șefii tuturor partidelor, căutînd să-și precizeze părerile lor asupra situației. Discursurile acestea se adresează mai întâi Vienei, de-aceia nu putem aștepta ca ele să fie sincere și se exprime cu adevărat voința alegătorilor. — La sfârșitul ședinței, probabil, camera se va ajurna pe timp nedefinit.

Se zvonește, că M. Sa are să primească demisia guvernului. Dar fiindcă între împrejurările actuale cu greu s'ar găsi repede un bărbat politic, care să reprezinte o majoritate puternică, deocamdată tot guvernul Wekerle va fi încredințat cu conducerea interimală a afacerilor.

În cercurile politice ungurești încă tot nu s'a stins nădejdea unei soluții pașnice. Ziarele afirmă, că legăturile cu Viena, cu toată împotrivirea coroanei și a guvernului austriac, nu s'au rupt definitiv. Cu multe greutate ce-i drept, dar cu stăruință și înțelepciune, s'ar găsi totuși firul înțelegerii. Pe de altă parte ele țipă mînioase împotriva »marilor intrigi«, cari se țes mereu în Viena și cari de astădată par a fi reușit să îndepărteze Coroana de aspirațiunile »națiunii« privilegiate.

Criza, în care a ajuns astăzi guvernul și politica ungurească, pe noi românii ne lasă

Boalele secrete! scurgerea, arderea, atât la bărbați cât și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindecă foarte repede prin medicamentul »Gonotol«. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Buma nr. 1 (Slavonia). — — —

reci. Nouă nu ne poate fi decât indiferent, dacă Wekerle sau altcineva va fi în fruntea guvernului, câtă vreme între politicienii de azi nu găsim un singur om, care să fie pătruns de simțul de dreptate și de iubirea largă a tuturor popoarelor din țară. Cu vremurile tot mai maștere, tot mai mult ne convingem, că mântuirea noastră trebuie căutată în noi înșine.

Suntem informați, că deputații noștri au plecat de ieri cu toții la Budapesta. Neapărat, că în ședința însemnată de azi vor căuta și ei să-și spună cuvântul. Dar oare ajunge atâta?

Kossuth și Apponyi la Impăratul.

Ministrul de comerț, Kossuth a fost primit de către M. Sa Sâmbătă la ora 2. Audiența a durat o oră întreagă. După el a fost primit contele Apponyi, cu care Impăratul s'a întreținut o jumătate de oră. Pe urma acestor două audiențe, printre politicienii și ziariștii unguri s'a răspândit zvonul, că Apponyi și Kossuth au înaintat M. Sale un memorandum, care cuprinde un program întreg de guvernare. În programul acesta nu s'a lămurește numai chestia băncii, ci și tranșacțiunea militară până în amănuntele ei. Acest program ar fi fost în măsură de a sana toată situația, așa zic ei. Cum este în realitate se vede din faptul, că M. Sa nu l-a primit. După audiență, Apponyi a făcut declarația, că guvernul e hotărât definitiv să-și dea demisia.

Austriacii despre criza ungară.

N. W. Tagblatt scrie în numărul său de ieri: *Impăratul a respins cu toată hotărârea propunerile lui Kossuth și Apponyi.* Cu acestea criza ungurească s'a prefăcut într'un conflict, care izbucnește acum între Coroană și partidul kossuthist. Ungaria stă în fața unor zile grele. Partidul kossuthist a dezvoltat o prea mare agitație pentru banca autonomă, și nu mai poate bate în retragere. Dintre 67-iști nu-i nime să se îmbeie cu formarea unui guvern nou, pentru că nime nu va vrea să sufere înfrângeri. *E foarte probabil, că se va începe epoca încercărilor ca pe timpul lui Fejérváry.*

Atitudinea partidului kossuthist.

Contele Batthyányi Tivadar a făcut Sâmbătă seara, la clubul kossuthist, următoarele declarații, cari oglindesc destul de bine vederile partidului său: Guvernul își va da Luni demisia, i-se va lăsa însă conducerea interimală încă vreo 2 săptămâni, *mai mult nu.* De-aci încolo, dacă M. Sa vrea să fie pace, va trebui să cheme la putere partidul kossuthist. Interesele țării și principiul parlamentarismului pretind aceasta. Căci astăzi partidul acesta formează majoritatea. — Ni-se impută, că noi am fi cauza actualei crize de guvern. Nu-i adevărat. Nu kossuthiștii sunt de vină, dacă nici până acum încă nu s'a adus o lege electorală nouă. *Asta Andrássy era dator s'o facă.* Am așteptat trei ani. Nu mai putem aștepta. Dacă ni-se va da puterea, noi vom dovedi, că în trei ani vom sta să facem nu numai legea electorală, ci și banca autonomă.

Din România.

Vizita de azi a A. S. S. Principelui de Hohenzollern. A. S. S. Principele Anton va rămâne în România și Duminecă, când împreună cu A. S. R. Principele Ferdinand și mai mulți invitați va lua parte la vânătoarea ce va avea loc în acea zi la moșia d-lui Alexandru Săulescu Dâlga din jud. Ialomița.

Un dar A. S. I. Kronprințului. O delegațiune a comunității evanghelice din Capitală a remis Sâmbătă A. S. I. și Regale Kronprințului, un frumos album, în amintirea vizitei ce a făcut-o Marja trecută la biserica luterană. Acest album,

o splendidă lucrare de artă, conține numeroase desene și aquarele executate de cunoscutul pictor Hans Aescher. Aceste schițe au fost intercalate în textul istoricului comunității evanghelice, redactat de d. Blummel, directorul școlilor. Albumul mai conține două pagini de muzică, un imn al dlui H. Kirchner, cu cuvinte de d. Albert Abramovici.

Legătura acestui volum este ornată cu frumoase motive românești.

Audiențe. M. S. Regina a primit în audiență pe d. consilier intim Blechschmidt, din Wiesbaden, căruia i-a mulțumit pentru concursul ce a dat »Vetrei Luminoase«. D. Blechschmidt a adunat o sumă de 40 mii lei pentru această instituțiune.

Legea Dobrogei. D. Brătianu, președintele consiliului și ministru de interne va prezenta Luni M. S. Regelui spre semnare decretul pentru sancționarea legii Dobrogei, care se va pune în aplicare pe ziua de 15 Aprilie. După acea dată se va începe formarea listelor electorale de către comisiile speciale prevăzute de lege, iar alegerea senatorilor și deputaților Dobrogei se va face la toamnă.

Plecarea Kronprințului Germaniei. După o săptămână de sărbătorire a Principelui de coroană german, oaspeții curții regale, au părăsit azi dimineață Capitala.

Populația le-a ieșit întru întâmpinare, deși ora plecării coincidea aproape cu revărsatul zorilor.

În curtea gărei împodobită cu splendide ghirlande de brad și steaguri române-germane, a fost admis un mare număr de persoane cari țineau să mai aclame odată pe oaspele imperial.

Peronul gărei și salonul de primire erau decorate cu tapiserii frumoase.

În salon se aflau la sosirea Alteței Sale d-nii miniștri Ioan Brătianu, președinte al consiliului de miniștri; Toma Stelian, V. G. Morțun, Spiru Haret, Alex. Djivara; d-nii Vintilă Brătianu, primarul Capitalei, general Mavrocordat, mareșalul Curții, d-nele Poenaru și Greceanu; dd. adjutanți colonel Greceanu, locot. colonel Magheru și Baranga; maiori Torocceanu și Berindey, d. prefect Emil Petrescu, etc.

Au sosit în automobil AA. LL. RR. Prințesa Maria, Prințesa Elisaveta și Principele Carol, apoi A. S. Regală Principele Ferdinand, A. S. Principele Carol Anton de Hohenzollern și în sfârșit, A. S. I. Principele Friederich Wilhelm în tovarășia d-lui general Wartiade; suita Alteței Sale a venit în trăsuri regale. Oaspeții, afară de A. S. Principele Carol Anton de Hohenzollern, purtau costumul de turist.

Alteța Sa Principele Friederich Wilhelm s'a întreținut foarte îndelung cu d. președinte al consiliului căruia i-a mulțumit pentru primirea strălucită pe care poporul român și oficialitatea i-au făcut-o.

Înaltul oaspete a dat apoi mâna și a convorbit cu toți cei de față. După aceea luându-și încă odată un cordial rămas bun dela membrii familiei noastre princiare, cari-l însoțiseră la gară, Kronprințul s'a urcat în trenul regal, împreună cu suitele, plecând spre Sinaia.

Independența Bulgariei.

Schimbul de telegrame între suveranul român și bulgar.

Iată textul telegramii adresată de M. S. regele Carol, regelui Ferdinand al Bulgariei cu ocazia recunoașterii independenței bulgare.

Maiestatei Sale Țarului

Sofia.

Sunt fericit că ceiace am dorit cu toții s'a putut realiza. Mă grăbesc să exprim Maiestatei Voastre felicitările cele mai cordiale și rog pe Atotputernicul să ocrotească pe M. S. Țarina și pe Maiestatea

Voastră. Poporul meu împărtășește fericirea poporului bulgar cu care e în relații așa de amicale.

Carol.

D. Ion Brătianu, primul ministru al României, a adresat o telegramă de felicitare guvernului bulgar cu acest prilej.

Iată textul telegramii:

»În numele guvernului român rog pe Excelența Voastră să binevoiască a primi expresia marelui plăceri cu cari noi am aflat de încoronare, rezultat al stăruinței Voastre. Mai rog pe Exc. V. să binevoiască a prezenta M. S. Țarului urările și felicitările noastre respectuoase către întreaga familie a suveranului și către poporul bulgar cu care România e legat prin sentimente de sinceră prietenie.»

Ion Brătianu.

La telegrama pe care M. S. regele Carol al României a trimis-o regelui Ferdinand al Bulgariei, suveranul regatului vecin a răspuns prin următoarea telegramă:

M. S. Regelui României,

»Sunt viu atins de telegrama atât de cordială pe care M. V. mi-o adresați în această fază importantă a istoriei noastre și care mi aduce încrederea, ce ne este prețioasă tuturor, sentimentelor simpatice a M. Voastre și a unui popor vecin și amic. Mulțumesc sincer M. Voastre și profit cu plăcere de această ocazie spre a-I arăta Lui și Reginei afectuoasa noastră prietenie.»

Ferdinand.

Primul ministru al Bulgariei a răspuns prin următoarele dlui I. Brătianu:

Excelenței Sale prezidentului consiliului din România.

»Din parte mi și în numele guvernului Bulgariei independente, rog pe Excelența Voastră să primească expresia foarte cordială a mulțămirilor pentru urările cu prilejul încoronării sforțărilor noastre. Sunt autorizat a vă transmite asemeni recunoștința cordială a M. Sale stăpânului meu, care a fost foarte atins de expresiunea urărilor pentru M. Lor și Augusta Lor Familie. V'ași fi foarte recunoscător dacă Excelența Voastră ar voi să prezinte expresia foarte respectuoasă a urmărilor mele pentru M. S., Augustul Vostru stăpân pe care noi, Bulgarii, îl stimăm ca pe un mare luptător pentru libertatea Bulgariei, al cărei fiecare succes făcea plăcere M. Sale, Regele Vostru.

Alexandru Malinoff.

Ocuparea Constantinopolului.

—
Canonada de pe strade.

—
Asediarea Ildizului.

Trupele disciplinate și hotărâte ale tinerilor turci, după o luptă scurtă, au ocupat ieri noapte Constantinopolul. Sultanul s'a dat învins și Ildizul a ajuns în stăpânirea trupelor dușmane. În capitala turcească azi domnește voința tinerilor turci, cari au proclamat starea de asediu.

Supremul domn al situației e Mahmud Sefket Pașa comandantul corpului de armată III din Salonic. Sultanul e prizonierul lui și rând pe rând se predau și ultimele resturi ale trupelor sultanului. Ieri la amiază pe palatul Ildizului s'a arborat *steagul alb*, semn că sultanul a părăsit orice încercare de rezistență.

Desfășurarea vertiginoasă a evenimentelor de senzație mondială nu îngăduie o desenare exactă a situației și rezervă încă un lung șir de surprize.

Dăm telegramele dela vale:

de a părăsi România a adresat M. S. împăratului Wilhelm o lungă telegramă prin care își exprimă adâncă sa mulțămire de modul cum a fost primit și cum a petrecut în România.

A. Sa a mulțămît în acelaș timp tatălui său că i-a dat prilejul de a cunoaște de aproape România și dinastia noastră.

— Pentru biserica română din Paris. Pentru noua biserică ce se va clădi în Paris colectele au început în România. Tradiționala dărnice caracteristică boierimii românești se arată și cu prilejul acesta. Iată sumele cele mai nouă: D-nii M. Sturza a donat 4000 lei; d. Al Filipescu 1650 lei; d. Apostol 200 lei; d. Al. Plagino 200 lei și Em. Bibescu 50 lei, pentru biserica română din Paris, în vederea cumpărării de noi obiecte necesare acestei biserici.

— Expoziția societății „Munca” din București. Societatea „Munca”, sub înaltul patronaj al Majestății Sale Reginei Elisaveta a deschis Vineri în București expoziția sa anuală de rufărie, broderie, cusături românești, etc., în localul său propriu din strada Cometa. Această expoziție este foarte bogată în obiectele cele mai variate și frumoase, este cunoscută prin succesele dobândite în fiecare an și poate fi vizitată în toate zilele dela orele 2—7 p. m.

Tot la această expoziție se găsesc expuse și stoffele de matase țesute în atelierul Regina Elisabeta a societății „Țesătoarea”.

— Pro-Calabria. Pentru nenorocirii din Messina episcopul Orăzii-mari, Dr. Demetriu Radu a trimis *de dreptul pe calea Nunciaturii*, în numele românilor din dieceza sa suma de 3500 coroane. Această sumă s'a colectat din dieceza gr. cat. română a Orăzii-mari, o parte considerabilă e donațiunea episcopului însuși, iar 200 cor. e suma votată de institutul „Bihoreana” pentru acest scop.

— Căsătorie. Anunțăm cu plăcere căsătoria dsoarei *Stefania Scalat* (Cernăuț) cu d. Dr. Aurel *Mihaescu* (Dragoști — Ungaria) care va avea loc Duminecă în 2 Mai a. c. în biserica catedrala din Cernăuț. Felicitări!

— Bastonul de mareșal al M. S. Regelui Carol. Am publicat scrisoarea pe care M. S. Împăratul Germaniei a trimis-o M. S. Regelui Carol cu ocazia jubileului și totdeodată i-a trimis și bastonul de mareșal al armatei germane. Iată cum e construit acel baston. Are o lungime de 50 c. m. E construit din email alb, purtând la capătul superior forma coroanei imperiale germane, iar la cel inferior o ghiulea de tun în miniatură. Pe corpul bastonului sunt fixate cruci de aur și vulturul german. Pe lângă M. S. Împăratul Austro-Ungariei, mai posedă acel baston de mareșal și M. S. Regele Eduard al Angliei.

— Cum prețuiesc străinii industria noastră de casă? Străinii pun mare preț pe industria noastră de casă românească — scrie Rev. Bistriței. Recunosc în alesele țesături mult gust și multă artă. Încă ne e proaspătă în memorie, admirația germanilor când la o expoziție au putut vedea țesături românești. Un nou succes al ori namentice românești e faptul, că o specialistă cu renume, doamna A. S. Levetus din Viena, a fost trimisă la Câmpulungul din Bucovina ca să studieze amănunțit și cu temei cusăturile și țesăturile românești, luând modele și desemnuri. Iată cum ne prețuiesc străinii arta noastră, tezaurul național, de care mulți dintre noi nu își dau seamă.

— Convocare. Despărțământul Făgăraș al Reuniunii învățătorilor din arhidieceza gr. cat. de Alba-Iulia—Făgăraș, conform §. 21 din statute își va ține adunarea de primăvară Duminecă în 9 Mai st. n. a. c. în comuna *Netot*, la care avem onoare a invita P. T. membrii precum și pe toți binevoitorii învățământului popular. Programul: 1. Participare la serviciul divin oficiat în biserica gr. cat. la orele 8 a. m. 2. Azistare la examenul ce se va ține cu elevii școlii locale. 3. Deschiderea ședinței și cetirea apelului nominal. 4. Alegerea comisiunilor: a) pentru aprecierea examenului și conferințelor, b) pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi. 5. Cetirea unei conferințe pedagogice cu titlul: „Mijloace practice în scopul propunerii cu succes a limbei maghiare

în școlile elementare”, din partea membrului Gheorghe Halmagyi. 6. Prelegere populară economică, ținută de membrul Ioan Cociș. 7. Cetirea procesului verbal luat în adunarea de toamnă. 8. Raportul comisiunilor esmise sub punct 4. 9. Eventuale propuneri. 10. Fixarea locului pentru adunarea de toamnă. 11. Alegerea a 2 membrii verificatori. 12. Închiderea ședinței. Vad, la 20 April st. n. 1909. Biroul despărțământului: *Octavian Popp*, prezident. *Ioan Cocișiu*, notar.

— Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra anunțului „coasa Sz. Antal”. Cine într-adevăr dorește să aibă o coasă bună, să nu întârzie a cere catalogul de prețuri gratuit dela aceea firmă.

x **Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux** de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelabre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cisălate 72 cr. Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

x **Trînjii** sunt urmarea stagnării sângelui și a scaunului neregulat. Jumătate pahar de apă amară Franz Jozef luată zilnic pe nemâncate în timp scurt ne vindecă deplin. În spitalele cele mai renumite se folosește de zeci de ani.

x **Tot felul de chipiuri militare și de alte uniforme**, apoi ciacăi și calpăce din materia cea mai bună și în prețuri ieftine. Fabricate proprii. *Weber Pál*, măiestru specialist pentru confecționarea chipiurilor. Cașovia (Kassa) Fő utca.

x **Mulțămită**. Subscrisul vă rog să-mi trimiteți 10 sticle de picături de Șvedia (Schwedische Tropfen) cu câte 1 cor., prin cari mi-s'a vindecat boala mea cronică, și vă rog totodată, deoarece aceste picături nu numai mie mi-au folosit, ci și altora, cărora i-le-am recomandat, să vă exprime cele mai adânci mulțumiri. *Alois Burjo* k. k. postenführer, Unter-Sucher. A se procura cu rambursă dela fabricant S. Mittelbach, farmacia și drogueria „Salvator”, Zagrab.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Demisia guvernului.

Cuvântarea dlui Mihali.

Budapesta, 26 Aprilie. Pentru ședința de azi a Camerii s'a manifestat un mare interes. Deputații s'au prezentat aproape toți, galeriile sunt pline, fixite de lume. Ședința s'a deschis la ora 11. Pezidează Justh. La intrarea lui Kossuth în sală, kossuthiștii au stârnit o furtună de aplauze. Sunt de față deputații români, în număr de vre-o 8.

Justh anunță, că Popovics Sándor, fostul secretar de stat, care acum de curând a fost numit guvernator al băncii austro-ungare a abzis de mandat.

După aceea i-se dă cuvântul lui Wekerle.

Wekerle: Anunță că negocierile cu guvernul austriac în chestiunea băncii independente s'au sfârșit fără rezultat. În consiliul de ministrii, ținut ieri, s'a decis în consecință demisia întregului guvern. D-sa va pleca încă astăzi la Viena ca să prezinte mâine Majestății Sale demisia.

Voci: Jos împăratul! Să meargă în Reichsrath! Trăiască banca națională! (Sgomot asurzitor ce ține prelung).

Wekerle: Roagă camera să-și ajurneze ședințele până la lămurirea deplină a situației. (Aprobări).

Hoitsy P.: Exprimă regreturile partidului kossuthist, că trebuie să se despartă de acest guvern, care vreme de trei ani a dovedit o uriașă putere de muncă și un patriotism neîncetat încă.

Szappanos I.: Propune ca declarația dlui Wekerle să fie puse la ordinea zilei și desbătute.

Hock J.: Adoptă propunerea lui Szappanos.

Kossuth: Roagă camera să nu aprobat propunerea lui Szappanos, deoarece demisia a fost cauzată de neînțelegerile cu guvernul austriac.

După pauză vorbește **Bozóky:** Propune ajurnarea ședințelor.

T. Mihali: *Declară în numele partidului naționalităților, că partidul său a cerut în repetite rânduri guvernului să prezinte proiectul votului universal. Guvernul însă trăgănat și zăbovit. În schimb însă el a purgonit și închis pe capii partidelor naționale liste și a nimicit libertatea cetățenilor (Măsgomot și protestări din partea majorității. Deoarece guvernul a părăsit și călcat toate principiile sale pe cari le proclamase, naționaliștii nu regretă demisiunea lui și așteaptă venirea altui guvern adevărat democratic (Cuvintele oratorului sunt acoperite de sgomotul infernal al majorității).*

Polónyi cere punerea la desbatere a demisiei guvernului.

Wekerle răspunde și polemizează cu Polónyi.

La vot se primește ajurnarea ședinței parlamentare.

Conferința clubului național.

La ședința de azi au azistat vre-o 8 deputați naționali cari aprobau cuvântarea dlui Mihali. Azi la ora 4 ei vor ține o consfătuire și vor publica mâine comunicat asupra atitudinii față cu criza guvernului.

Clubul probabil va lua o hotărîre declarînd că sgomura ieșire din criza de acum e legiuirea votului universal.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 26 Aprilie 1909.

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa	— — —	28 K.	55—29 K.	50
Din comitatul Albei	— — —	28	> 40	> 29
De Pesta	— — —	28	> 45—29	> 60
Bănățenesc	— — —	28	> 50—29	> 80
De Bacica	— — —	28	> 55—29	> 80
Săcară	— — —	19	> 40—19	> 70
Orzul de nutreț, cvalit. I.	— — —	17	> 90—18	> 10
„ „ calitatea a II.	— — —	17	> 50—17	> 80
Ovăs „ „ I.	— — —	18	> —	> 18
„ „ „ II.	— — —	17	> 70—17	> 90
Cucuruz	— — —	15	> 10—15	> 30

Redactor responsabil **Constantin Savu.**

Editor proprietar **Gheorghe Nichin.**

Tinerii și fetele

se vor desvolta ajungând puternici și vii, pierzând orice melancolie dacă să vor hrăni cu

Emulsiunea lui Scott

care e cel mai excelent din toate lecurile tonice.

Medicii și moașele recomandă ca cea mai mare căldură de 32 de ani încoace Emulsiunea lui Scott.

Se digeră mai ușor decât laptele.

Incercați și vă veți convinge.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fl.

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescarul

CONCURS.

Institutul de credit și economii „LUMINA” din Sibiu publică prin aceasta concurs pentru postul de casier. Reflecții trebuie să dovedească: 1. că au absolvit cu succes bun o școală comercială; 2. că cunosc în graiu și scris limbile română, maghiară și germană; 3. că au mai lucrat în vr'un ram de comerț; 4. alte documente de recomandare.

Salarul se fixează deocamdată cu 1600 cor. anual plus tantiema statutară.

Un an rămâne provizor; iară după un an — dacă direcțiunea institutului îl află de apt — îl poate definitiva.

Cererile instruite în regulă se trimit pe adresa „LUMINA”, institut de credit și economii Sibiu-Nagyszeben, strada Cisnădiei Nr. 7 până cel mult la 7 Maiu n. 1909.

Postul este a se ocupa imediat.

Sibiu, 19 Aprilie n. 1909.

Directiunea:

Körmendi Mihály

mehanic și electrotehnic
Cluj (Kolozsvár) Egyetem-u. 1.

Fabrică și repară aparate pentru ingineri, aparate de școală și fizice, mai departe sonerie electrică de casă și aparate electrice medicinale, mașini de cusut, de scris, biciclete. Ține în deposit părți singuratic pentru conducte electrice, biciclete și mașini de cusut

Alexandru Văleanu

magazin de mănuși, de bandaje și de pantofărie orthopedică. Sighetul-Maramurășului.

Piața principală (Fóter).

Beșici de gumă americane, beșici de pește — franțuzești. —

Prezervative femeiești, Ciorapi de gumă, suspenzoare, bandaje, mănuși, bandaje „Diana”, — irigatoare. —

Execut după comandă medicală, ghețe orthopedice pentru picioare ori-cât de bolnave și dure-roase. —

Cant

Un candidat de avocat

cu praxă bună, pentru 1 Maiu a. c.

Dr. Enea Draia, adv.
Marosvásárhely.

Crema Salvator cel mai bun cosmetic pentru mâni și față, contra pistruilor și a necurătențiilor de pe față. 1 borcan 1 cor.

Pudra Salvator, apără fața de părleală și face pelea albă ca laptele. Albă, roză și crem, 1 cutie 1 coroană.

Săpun Salvator, în timpul cel mai scurt face pelea fină și fragedă. 1 bucată o coroană.

Praf de pele Salvator Nr. III. un medicament sigur contra a-sudării mânilor și a picioarelor, absolut nestricăcios. 1 cutie 1 coroană.

Spirit de vin (Franzbrandwein) Salvator. Un medicament de casă cunoscut care nu trebuie să lipsească din nici o casă. Se recomandă la orice răceală, durere de cap, migrenă, junghiuri, reumă și ischios. Prețul unei sticle 1 coroană.

Schwedische Tropfen. (Picături de Svedia) o doftorie probată contra boalilor de stomac. O sticlă originală 1 coroană.

Balsam pentru bătăături depărtează repede și fără durere orice bătăătură, pelea întărită sau negei. Prețul unei sticle cu pensulă 70 fileri.

Toate aceste preparate sunt numai atunci veritabile, dacă sunt provăzute cu marca de scut „Salvator”.

Comandele din provincă se execută prompt și cu băgare de seamă.

S. Mittelbach,
farmacia și drogheria la Salvator.
Zagrab
(Croatia).

Schmidutz József

fabricant de instrumente muzicale și magazin de tot soiul de instr. muzicale.

KULA (comit. Bac).

Se capătă: Violine, goarne, harmonice, tambure și cele mai bune gramofone precum și ori-ce instrumente muzicale.

Primește repararea a orice soi de instrumente muzicale cu prețuri ieftine și pe lângă garanție. Țin în deposit violine și cimbele fabricate în țară și străinatele precum și coarde de oțel englez pentru tambure.

In Sibiu (Nagyszeben).

Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pentru care consumă ca combustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.

O vană de neîncălzit numai 24 cor.

Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

Comandele se efectuează imediat și se trimit cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entenqasse 17. HERMANSTADT. Saggasse 15.

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!
— Multe recunoștințe —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVAR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se trimită cât se poate de proaspete și nebelite. Trebuie indicat în ce formă să se întămpile prepararea; mamiferelor mai mari să li-se scoată intestinele.— Pentru împachetare socotese numai cheltulele mele.

Preparație îngrijită, artistică, în formă naturală, lucrul trainic, prețuri moderate!

Dela

THEIL JOZSEF

fabricant de salamă și cârnățării în Mediaș (Medgyes)

se capătă următoarele:

Cârnățării pe Ianuarie:

Salamă ung. prima	—	—	—	prețul 1 kg. Cor. 2-75
prețul se urcă lunar cu 10 fil.				
Cârnaț veritabil de Crakovia	—	—	—	1-90
de Paris	—	—	—	1-40
veritabil de Debrețin	—	—	—	1-70
de șuncă	—	—	—	2-40
de Galiția	—	—	—	1-40
afumată	—	—	—	1-70
Șuncă afumată	—	—	—	1-80
Salamă cărnoasă de Cluj	—	—	—	1-60
Slănină de Debrețin afum. și cu ardei	—	—	—	1-44
de șuncă albă	—	—	—	1-40
afumată	—	—	—	1-50

Catalog de prețuri se capătă dela Theil József fabricant de salamă în Mediaș (Medgyes).

Lucza Jozsef

atelier chimic pentru curățitul hainelor **Seğhed in (Szeğed), Laudon u. 9**

Primește: curățirea și văpsirea hainelor bărbătești, femeiești, de copii și preoțești, postav de mobile, haine de doliu mai departe

curățirea penelor de pat

cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf.

Comandele din provincă să efectuează imediat și prompt.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit prin mil de scrisori de recunoștință dovedește că

specialitățile (preservative) pentru dame și domni, inventate sub numele Zenith sunt cele mai de încredere, nu strică sănătatea, oceaie eră defectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 cor., 1 bucată Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele Zénith, căci numai atunci e veritabil, dacă e provăzut cu marca Zénith. — Se trimite în străinătate și în țară pe lângă cea mai mare discreție, recom. și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

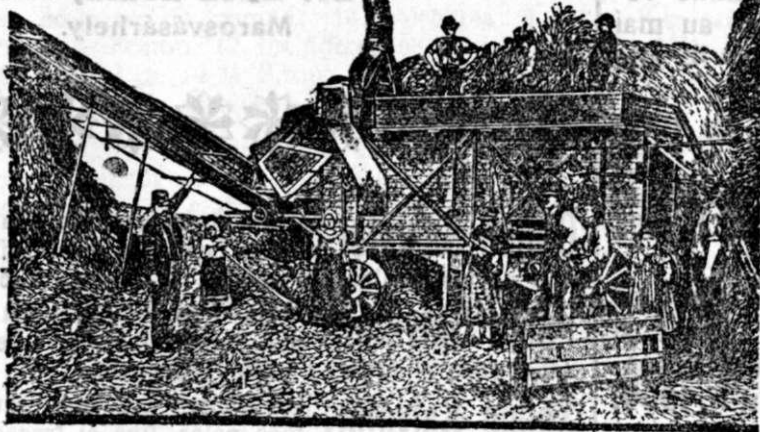
magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

IAKOB HARFMANN

fabrică de mașini agricole și atelier pentru repararea mașinilor

Noutate patentată!

Pe cât de simplu, pe atât de grandios!

UJVERBÁSZ

Aparatul absorbitiv de praf pentru mașini de treierat

absoarbe praful din mașini și îl aruncă la înălțime 30—40 metri în aer, așa praful dispare, prin ce lucrătorii nu mai lucrează în praș. Și deoarece paiele și pleșii nu mai conțin praf, ca și trei au folos dublu.

Patentul: Jakob Harfmann, Ujverbász

Magazin bogat asortat în

mobile de fier, aramă, mobile de grădină și trăsuri pentru copii

dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă. — Prețuri moderate.

Catalog la cerere gratuit și francat trimite firma

OBERT VILMOS

— Mediaș — Medgyes. —

Cel dintăiu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

măiestru de monumente și pietri de cimitir — Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în **Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.**
 Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**
 Telefon 662.
 Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatak.

Cea mai bună coasă din lume

este coasa de oțel de St. Anton și se poate căpăta singur numai dela **Sohr Pál Somogy-Szill Fötér 1.**
 Coasa de oțel de tun „St. Anton” se fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai mobil metal special, care este secretul fabricii.
500 de coroane plătesc celui ce este în stare să arete o coasă de oțel de tun „St. Anton” cumpărată dela altă firmă.
1000 de coroane plătesc celui ce este în stare să găsească între 100 de coase de tun „St. Anton” două rele. — Celce are lipsă de o coasă bună și de toată încrederea, să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care se trimite ori cărui gratuit și franco. Cereți un astfel de catalog pe o cartă poștală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Ceice adună comande primesc rabat! Garanția deplină. — Comandându-se 10 bucăți, o coasă se dă în cinste.

Serviciu conștiincios!
 Mai multe mil de scrisori de recunoștință și comande se pot arăta și pune la disziția ori-cui.

Briciu de oțel de diamant
 cu garanția de 3 ani, costă 1 fl. 50 cr.

Szoták József

fabricant și turnător artistic de obiecte de bronz, candelabre, table de firmă de metal

Kassa, Pogány-utca 9.

Lucrează pentru fabricanți de mobilă după orice desemn părți de metal necesare la mobile.

Mai departe table de metal pentru firme de advocați, medici, fabricanți, totodată table pentru comune și numere de casă.

Totodată se face candelabre pentru case, cafenele și biserică, până la cele mai luxoase și complicate cu prețuri moderate.

In atelierul meu de **instrumente muzicale** în Chichinda-mare (NagyKikinda) str. Sándor-Föhérecg provăzut cu puteri de muncă specială se repară tot felul de instrumente muzicale în mod special cu prețuri mai pomenit de ieftine. Țin în depozit tot felul de viole fabricația cea mai bună, tambure, harmonice și gramofone, precum și plăci de gramofon. Apoi tot felul de părți de instrumente. La comande din provincie se face lucrul cu îngrijire sub supravegherea mea. Cu deosebită stimă

KELEMEN ANTAL

liferant de instr. muzicale

Groaznicele lupte din Constantinopol.

Constantinopol, 24 Aprilie. Armatele junilor turci sub comanda generalului Sefket au intrat azi noapte în Constantinopol. Imediat după intrarea trupelor în Capitală, tinerii turci au luat toate dispozițiunile pentru a-și asigura succesul și a apăra viața și avutul străinilor.

Ambasadele străine sunt păzite de detașamente puternice, compuse din elevii școlilor militare și jandarmeria din Macedonia. Asupra acestor trupe s'au tras mai multe focuri. În împrejurimile palatului Ildiz, focul de pușcă a fost foarte viu. În strada Tarsiska s'a dat o luptă foarte crâncenă. Cazarma artileriei a fost înconjurată de trupele tinerilor turci. Soldații din cazarmă se apărau trăgând focuri din ferestre. Enver-bey a sosit la Pera și a ajuns stăpân pe situație. Populația e foarte surexcitată. Toate prăvăliile sunt închise. În timpul luptei, mulți derviși cu turbane verzi pe cap și cu cărțile sfinte în mână ațâțau populația la luptă contra tinerilor turci. Câțiva derviși au fost arestați, iar alți înjunghiați,

Bombardarea Constantinopolului.

Constantinopol, 24 Aprilie. Trupele din Salonic au deschis focul asupra cazărmilor Ceasikișla Taxim vecine de ambasada germană. Atacurile au durat două ore aproape. Numărul victimelor pare a fi mare; între ele sunt și civili. Către orele zece canoada a încetat. Rezistența pare a fi cu desăvârșire zdrobită.

Nota. Toate cablurile telegrafice fiind distruse afară de cablul Constanța-Constantinopol, depășile sosesc cu mari întâzieri.

Câți soldați au intrat în Sambul.

Constantinopol, 24 Aprilie. Un ofițer din trupele tinerilor turci povestește că numărul soldaților intrați în oraș în noaptea trecută se urcă la 27.000. Armata a fost împărțită în două detașamente, dintre cari unul era însărcinat cu ocuparea cartierului Pera, iar cellalt cu încunjurarea palatului Yldiz.

Armata tinerilor turci în Constantinopol.

Constantinopol, 24 Aprilie. Trupele tinerilor turci au pătruns în mahalalele Capitalei și le-au ocupat. Soldații din toate cazărmile sunt desarmați. De azi dimineață, dela orele trei, se aud detunături de arme de foc. Podurile și străzile principale sunt ocupate de trupe. Nimeni n'are voie să se imbarce într'o corabie sau vapor de orice categorie.

Proclamarea stării de asediu.

Constantinopol, 24 Aprilie. — Tinerii turci au proclamat starea de asediu în oraș. Sultanului i-s'a acordat un termen de capitulare până la ora 1 noaptea. Casa consulului general al Germaniei precum și spitalul francez fiind în raza focului, au suferit mari stricăciuni. Nu se semnaleză nici o victimă omenească.

Bombardarea palatului Ildiz.

Constantinopol, 24 Aprilie. — Se zvonește că cuirasatul »Mesudie«, care plecase alaltăieri la San-Stefano, împreună cu 4 vase ale flotei din Bosfor, s'a înapoiat la Constantinopol și a început bombardarea palatului Ildiz.

Ultimat sultanului.

Constantinopol, 24 Aprilie. — Se afirmă că Mahmud-Schefket a predat sultanului un

ultimatum, prin care-i acordă un termen suprem până la orele 6 p. m. Dacă până atunci sultanul nu va capitula, se va începe bombardarea palatului atât de pe uscat cât și de pe mare.

»Le Courrier d'Orient«, care e inspirat de influentul deputat june turc Zia Tewfik publică o scrisoare deschisă sultanului. În scrisoarea aceasta sultanul e foarte violent atacat și i-se face un magistral bilanț al activității sale nefaste de 33 de ani încoace. Regimul lui a fost din cele mai triste pentru Turcia și e de absolută urgență să abdice.

Luptele s'au terminat la orele 1 după amiazi.

Constantinopol, 24 Aprilie. — Lupta s'a terminat la ora 1 p. m. Toate cazărmile au suferit mari stricăciuni în urma bombardamentului. Printre straturile de flori dela cazarma Taxin se zăresc cadavrele soldaților și cailor omorâți pe când trupele biruitoare staționează înaintea căzărmei. Reînceperea luptei se așteaptă din moment în moment. Sambulul este apărat de tunurile trupelor sultanului.

Palatul Ildiz ar fi fost ocupat de trupele tinerilor turci.

Constantinopol, 24 Aprilie. — În jurul palatului Ildiz lupta continuă încă. Palatul a fost ocupat de către 12 batalioane de cavalerie și artilerie, sub comanda personală a lui Muftar-pasa.

Garnizoana s'a predat tinerilor turci.

Constantinopol, 24 Aprilie. — Strada Tarschiska a fost prefăcută în cenuse și ruine. Se zvonește că garnizoana s'a predat tinerilor turci.

Sultanul capitulează.

Constantinopol, 24 Aprilie. — Tinerii turci au ajuns stăpâni pe Capitală și au comunicat sultanului condițiunile de capitulare. Se afirmă că sultanul a acceptat condițiunile tinerilor turci. Tinerii turci cer abdicarea sultanului, care este singur vinovat pentru vărsările de sânge.

Apărarea ambasadei austro-ungare de atacul mulțimei.

Se anunță din Constantinopol că Enver-bey, temându-se de un atac din partea plebei împotriva ambasadei austro-ungare, a încredințat paza ambasadei unui detașament de elevi ai academiei militare.

Noii demnitari turci simpatici mulțimii.

Uesküb, 24 Aprilie. Dorința generală este ca Mahmud-Schefket să fie numit mare vizir, iar Mahmut-Mukhtar ministru de războiu. Dânsii se bucură de cele mai vii simpatii și toți își pun speranțele în ei.

Correspondentul ziarului »Daily Mail« a fost ucis.

Constantinopol, 24 Aprilie. O întâmplare fatală a cauzat moartea correspondentului Moore al ziarului »Daily Mail«. Aflându-se în oraș cu aparatul său fotografic, Moore fuse văzut de către un soldat al tinerilor turci, care a confundat aparatul cu o pușcă-mitralieză și a tras asupra correspondentului, omorându-l.

Capitularea Ildiz-Kioscului.

Publicul a asistat foarte emoționat la asaltul și distrugerea palatului sultanului. Bombele au atins ambasada franceză și în acelaș timp și spitalul francez. Străzile sunt

pline de cadavre. Proiectilele au distrus locuințele cetățenilor. O bombă a căzut pe edificiul ambasadei austro-ungare. Soldații au împușcat pe mai mulți indivizi din popor, cari s'au pus pe jaf. Știrile din urmă spun că n'ar fi capitulat Ildiz-Kioskul ci numai cazărmile. La orele 11 azi dimineață însă palatul Sultanului a arborat steagul alb.

Luptele din Constantinopol.

Constantinopol, 24 Apriliei — Ora 12. De azi dimineață, pe Yldiz Kiosc, flutură un steag alb. Majoritatea cazărmilor au fost ocupate fără rezistență. Două cazarmele din Pera cari au opus rezistență, se află acum în mâinile trupelor macedonene. Pierderile apărătorilor celor două cazarmele sunt foarte mari. Numeroși soldați au fugit și se ascund prin casele particularilor.

O grămadă a spart zidul unei grădini a ambasadei austro-ungare o bucată căzând în curtea ambasadei. Nici o misiune diplomatică nu a suferit stricăciuni numai biroul legațiunii române a fost atins de focuri de pușcă dar stricăciuni n'au fost.

Ar ileriști fugari au căutat refugiu în legațiunea belgiană. Liniștea se restabilește temerea de noi ciocniri sângeroase dispărând. Printre cei uciși cu focuri de pușcă sau granate în mod accidental se află un englez; doi corespondenți ai ziarului »Daily Graphic au fost ușor răniți. (Agenția Română).

Entuziasm la Salonic pentru ocuparea Constantinopolului.

Salonic, 24 Aprilie. Știrea despre intrarea trupelor în Constantinopol a fost publicată astăzi la amiazi prin ediții speciale ale ziarelor. Populația a făcut demonstrații de bucurie pe străzi, strigând: »Trăiască Constituția!« O mulțime enormă mișună pe străzile orașului.

Fuga fiului preferit al sultanului la Triest.

Constantinopol, 24 Aprilie. Toți prinții și princesele au plecat de Mercuri din Ildiz Kiosc. Fiul preferat al sultanului, Burhan Eddin, acela care a jucat un rol foarte important în opera contra revoluțiunii, s'a refugiat în palatul surorii sale și de acolo a fugit pe un vapor austriac la Triest. Haremul sultanului e ascuns în una din mahalalele Capitalei.

Monografiile comunelor.

Concurs cu premii.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu« și-a luat de scop, ca prin împărțirea de premii în bani, să dea îndemn și ajutor acelor din cărturarii noștri, cari s'ar hotărî să facă descrierea amănunțită (monografia) a comunelor din comitatul Sibiiu.

Fiecare lucrare are să cuprindă descrierea (monografia) unei singure comune, putând de altfel incurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările incuse se vor examina de un juriu literar, la propunerea căruia, comitetul Reuniunii agricole va conferi deocamdată următoarele 3 premii, și anume:

Lucrarea care va fi aflată de cea mai bună, se va premia cu 90 cor.

Lucrarea declarată ca a doua de bună, se va premia cu 60 cor.

Lucrarea declarată ca a treia de bună, se va premia cu 50 cor.

Incungând mai multe lucrări vrednice de premiat, acee se vor considera la concursul cel vom publica în 1910.

Monografiile au să cuprindă între altele cam următoarele:

Istoricul comunei, încât se pot afla date, dela întemeiere și până astăzi. Numărul locuitorilor după gen, naționalitatea și religia lor. Câți știu ceti și scrie. Starea morală și materială a locuitorilor, în trecut și în prezent. Starea sanitară, traiul, ocupațiunea (câți au absolvat școli mai înalte, anume cine și ce ocupație are; câți sunt

